

Ν. 4967/2022: ΟΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΑΣΤΙΚΟ ΚΩΔΙΚΑ- ΜΕΡΟΣ Α'

Ι. Δημοσιεύτηκε την 9 Σεπτεμβρίου 2022 ο ν. 4967/2022 (ΦΕΚ 171/Τ.Α'/9.9.2022) με τον οποίο ενσωματώνονται στην εθνική έννομη τάξη δύο Οδηγίες που συγκροτούν ένα ενιαίο συστηματικό σύνολο με συναφή νομοθετική σύλληψη και κοινό ρυθμιστικό σκοπό: η Οδηγία (ΕΕ) 2019/770 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20.5.2019 σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν **τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών**, καθώς και η Οδηγία (ΕΕ) 2019/771 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20.5.2019 σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν **τις συμβάσεις για τις πωλήσεις αγαθών**.¹ Ενόψει του γεγονότος ότι στο **αντικειμενικό πεδίο** της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/771 εμπίπτουν συμβάσεις πώλησης, καθώς και συμβάσεις για την προμήθεια αγαθών που πρόκειται να κατασκευασθούν ή να παραχθούν και το **υποκειμενικό πεδίο** εφαρμογής αμφοτέρων των Οδηγιών μπορεί να καταλάβει κάθε είδους σύμβασης πώλησης ή παροχής

¹ Με τον ίδιο ως άνω νόμο τροποποιείται ο Κανονισμός ΕΕ 2017/2394 και η Οδηγία 2009/22/ΕΚ και καταργείται η Οδηγία 1999/44/ΕΚ

ψηφιακού περιεχομένου ή ψηφιακών υπηρεσιών, αποφασίστηκε αφενός η εισαγωγή κάποιων μεμονωμένων ρυθμίσεων στο ν. 2251/1994 περί προστασίας του καταναλωτή και αφετέρου η ενσωμάτωση του μεγαλύτερου μέρους των διατάξεων της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/771 στον **Αστικό Κώδικα** και ειδικότερα στις διατάξεις των άρθρων **περί πώλησεως** (513 επ.), ώστε αυτές να επικαιροποιηθούν και να ανταποκρίνονται πληρέστερα στην ψηφιακή οικονομία ρυθμίζοντας κατά **ενιαίο τρόπο** κάθε πώληση **ανεξαρτήτως της ιδιότητας των συμβαλλομένων ως εμπόρων ή καταναλωτών**, ενώ η Οδηγία (ΕΕ) 2019/770 αποτέλεσε αντικείμενο αυτοτελούς νομοθετήματος, προκειμένου να αποφευχθούν εκτενείς τροποποιήσεις στον Αστικό Κώδικα.

II. Οι κυριότερες τροποποιήσεις που επήλθαν με την ψήφιση του ν. 4967/2022 στον Αστικό Κώδικα συνοψίζονται στις ακόλουθες:

Άρθρο 513Α Α.Κ. Η κύρια καινοτομία της Οδηγίας 2019/771 υπήρξε η **συμπερίληψη στο αντικείμενο της πώλησης του αγαθού με ψηφιακά στοιχεία**. Κατά το λόγο αυτό προστέθηκε μετά το άρθρο 513 Α.Κ. (που αφορά την έννοια της πώλησης) το άρθρο 513Α σύμφωνα με το οποίο οι διατάξεις για την πώληση εφαρμόζονται και στην πώληση πράγματος με ψηφιακά στοιχεία, αν τα ψηφιακά στοιχεία αποτελούν μέρος της σύμβασης πώλησης, ανεξάρτητα αν αυτά παρέχονται από τον πωλητή ή τρίτο. Ως **πράγμα με ψηφιακά στοιχεία** νοείται κάθε κινητό πράγμα που επιτελεί λειτουργίες που προϋποθέτουν ενσωματωμένο ή διασυνδεδεμένο ψηφιακό περιεχόμενο ή ψηφιακές υπηρεσίες². Σε περίπτωση αμφιβολίας, σύμφωνα με τον **ερμηνευτικό κανόνα** που εισάγει το νέο αυτό άρθρο, τα ψηφιακά στοιχεία θα θεωρείται ότι αποτελούν μέρος της σύμβασης πώλησης και μάλιστα ανεξάρτητα αν αυτά παρέχονται από τον ίδιο τον πωλητή ή από τρίτο πάροχο των ψηφιακών στοιχείων.

Άρθρο 534 Α.Κ. Το μέχρι σήμερα ισχύον δίκαιο που προέβλεπε ως λόγο ευθύνης του πωλητή την ύπαρξη ελαττώματος και την έλλειψη συνομολογημένης ιδιότητας αντικαθίσταται από τις νέες διατάξεις του άρθρου αυτού που εισάγουν την έννοια της **ανταπόκρισης του πωλούμενου πράγματος στη σύμβαση πώλησης** και μάλιστα κατά την έννοια των άρθρων 535 έως 538 Α.Κ. Σύμφωνα δε με τις διατάξεις των νέων άρθρων 535 έως 538 Α.Κ. **το πράγμα δεν ανταποκρίνεται στη σύμβαση** όταν έχει πραγματικά ελαττώματα ή έχει εγκατασταθεί

² Ως **Ψηφιακό περιεχόμενο** νοούνται τα δεδομένα που παράγονται και παρέχονται σε ψηφιακή μορφή. Ως **Ψηφιακή υπηρεσία** νοείται η υπηρεσία που παρέχει στο χρήστη τη δυνατότητα να δημιουργεί, επεξεργάζεται, αποθηκεύει, διαμοιράζει, αποκτά πρόσβαση ή να αλληλεπιδρά σε δεδομένα σε ψηφιακή μορφή.

πλημμελώς ή περιορίζεται η χρήση του λόγω δικαιώματος τρίτου ή – επί πράγματος με ψηφιακά στοιχεία - δεν παρέχονται οι προβλεπόμενες ενημερώσεις³. Κατά συνέπεια, το νέο άρθρο προβλέπει όχι μόνο εγγυητική ευθύνη του πωλητή, αλλά **κύρια υποχρέωσή του να παραδώσει πράγμα που ανταποκρίνεται στη σύμβαση.**

Άρθρο 535 Α.Κ. Με τις διατάξεις του νέου άρθρου ορίζεται η πρώτη περίπτωση έλλειψης ανταπόκρισης του πράγματος στη σύμβαση: **η αθέτηση της υποχρέωσης του πωλητή να παραδώσει πράγμα χωρίς πραγματικά ελαττώματα.** Η έννοια του πραγματικού ελαττώματος διατηρείται ως κατηγορία του ισχύοντος δικαίου, αφού απαντάται και σε άλλες συμβάσεις και διατάξεις του Αστικού Κώδικα.

Άρθρο 535Α Α.Κ. Με το νέο άρθρο 535Α που προστίθεται στον Αστικό Κώδικα ορίζονται **οι υποκειμενικές προϋποθέσεις ανταπόκρισης** που πρέπει να συγκεντρώνει το πωληθέν πράγμα προκειμένου να αποκλειστεί η συνδρομή πραγματικού ελαττώματος. Κριτήριο για την πλήρωση των προϋποθέσεων αυτών είναι **η τήρηση του περιεχομένου της συμφωνίας πωλητή και αγοραστή,** που υπερισχύει από τυχόν αντίθετες ρυθμίσεις στο νόμο. **Η απαρίθμηση των ιδιοτήτων που πρέπει να έχει το πράγμα** σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού (όπως η ιδιότητα του να είναι κατάλληλο για την ειδική χρήση που προβλέπεται στη σύμβαση, η παράδοση με όλα τα εξαρτήματα, τις συσκευασίες και τις οδηγίες που προβλέπονται στη σύμβαση) είναι **ενδεικτική,** αφού πωλητής και αγοραστής **μπορούν να προσθέσουν και άλλες ιδιότητες** που πρέπει να έχει το πράγμα για να ανταποκρίνεται στη σύμβαση.

Άρθρο 535Β Α.Κ. Με το νέο άρθρο 535Β που προστίθεται στον Αστικό Κώδικα προβλέπονται **οι αντικειμενικές προϋποθέσεις ανταπόκρισης** που πρέπει να συγκεντρώνει το πωληθέν πράγμα για να αποκλειστεί η συνδρομή πραγματικού ελαττώματος. **Η απαρίθμηση των ιδιοτήτων που πρέπει να έχει το πράγμα⁴** είναι **περιοριστική** στην περίπτωση αυτή. Από τις διατάξεις των άρθρων **535Α και 535Β** προκύπτει ότι το πωληθέν πράγμα θα βαρύνεται με πραγματικό ελάττωμα, αν δεν συγκεντρώνει **σωρευτικά και τις υποκειμενικές και τις**

³ Σύμφωνα με τις νέες διατάξεις του άρθρου 547 Α.Κ. **το πωληθέν πράγμα δεν ανταποκρίνεται στη σύμβαση και όταν λείπουν οι συνομολογημένες ιδιότητες.**

⁴ Το πωληθέν πράγμα πρέπει να: είναι κατάλληλο για τους σκοπούς για τους οποίους χρησιμοποιούνται τα πράγματα της ίδιας κατηγορίας, έχει την ποιότητα και να ανταποκρίνεται στο δείγμα που είχε παρουσιάσει ο πωλητής στον αγοραστή, παραδίδεται μαζί με τα εξαρτήματα, τις συσκευασίες, και τις οδηγίες που εύλογα αναμένει ο αγοραστής, έχει την ανθεκτικότητα που εύλογα αναμένει ο αγοραστής, αντιστοιχεί στην ποσότητα και διαθέτει τα ποιοτικά και άλλα χαρακτηριστικά ανάλογα της φύσης του που είναι συνήθη για πράγματα της ίδιας κατηγορίας. Για τον προσδιορισμό των εύλογων προσδοκιών του αγοραστή λαμβάνονται υπόψη οι δημόσιες δηλώσεις του πωλητή ή του αντιπροσώπου του ή άλλων προσώπων.

αντικειμενικές προϋποθέσεις ανταπόκρισης στη σύμβαση. Η συμφωνία όμως των μερών για τη διαφοροποίηση των προβλεπόμενων προϋποθέσεων στο άρθρο 535B υπερिशύχει.

Άρθρο 536 Α.Κ. Το ισχύον άρθρο του Α.Κ. που αφορά την πλημμελή εγκατάσταση του πράγματος τροποποιείται έτσι, ώστε να ανταποκρίνεται στο πνεύμα της Οδηγίας 2019/771. Ειδικότερα, προβλέπεται η πλημμελής εγκατάσταση ως πραγματικό ελάττωμα του πράγματος και για την περίπτωση **πώλησης πράγματος με ψηφιακά στοιχεία**, εάν οφείλεται σε ατελείς οδηγίες εγκατάστασης του πωλητή ή και του παρόχου των ψηφιακών στοιχείων.

Άρθρο 537 Α.Κ. Με τις νέες διατάξεις του άρθρου αυτού – που αντικαθιστά πλήρως αυτές του έως τώρα ισχύοντος δικαίου – προβλέπεται η **προσβολή δικαιώματος τρίτου⁵** που **περιορίζει ολικά ή μερικά τη χρήση του κινητού πράγματος** ως αυτοτελής λόγος μη ανταπόκρισης του πράγματος στη σύμβαση, σύμφωνα και με τα ανωτέρω αναφερόμενα στο άρθρο 534 Α.Κ. Πρόκειται για ένα ιδιότυπο νομικό ελάττωμα που τοποθετείται μεταξύ του τυπικού νομικού ελαττώματος (προβλεπόμενου στο άρθρο 514 Α.Κ.) και του πραγματικού ελαττώματος (προβλεπόμενου στο άρθρο 535 Α.Κ.).

Άρθρο 538 Α.Κ. Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού που προστίθεται στον Αστικό Κώδικα εισάγεται **υποχρέωση του πωλητή πράγματος με ψηφιακά στοιχεία παροχής όλων των απαιτούμενων ενημερώσεων επικαιροποίησης⁶ των ψηφιακών στοιχείων** ώστε το πράγμα να ανταποκρίνεται στη σύμβαση. Η διάρκεια της υποχρέωσης παροχής ενημερώσεων εξαρτάται από τον τρόπο εκτέλεσης της σύμβασης πώλησης: α) με μία ή περισσότερες διαδοχικές παροχές των ψηφιακών στοιχείων, οπότε ο πωλητής υπέχει υποχρέωση παροχής ενημερώσεων από την παράδοση του πράγματος και μέχρι το χρονικό σημείο που ανταποκρίνεται στις εύλογες προσδοκίες του αγοραστή (προσδιοριζόμενες από τον τύπο και το σκοπό του πράγματος) β) με διαρκή παροχή των ψηφιακών στοιχείων, οπότε ο πωλητής υπέχει διαρκή υποχρέωση παροχής ενημερώσεων σε όλο το χρονικό διάστημα παροχής ψηφιακών στοιχείων.

Ελεονώρα Αναγνώστου

Δικηγόρος

D.E.A. Droit Economique et Social

Université Paris IX – Dauphine

⁵ Γίνεται ειδική μνεία σε **δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας**, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά.

⁶ Οι επικαιροποιήσεις αυτές δεν συνιστούν αναβάθμιση των ψηφιακών στοιχείων, αλλά τείνουν μόνο στο να διατηρεί το πράγμα τις λειτουργικές δυνατότητες που είχε κατά το χρόνο της παράδοσής του και μετά από αυτόν.